

Egyptisch bedrijf runt Nederlandse kunststofabriek

OCI Nitrogen merkt weinig van de crisis. Zolang mensen eten, is er kunststof nodig. Afrikaans ureum en Nederlands calciumammoniumnitraat blijkt een gouden combinatie.

PATRICK MARX

“Je kunt beter de kop van de ezel zijn dan de staart van het paard”, met deze Belgische wijsheid omschrijft coo Gert Jan de Geus de overname in 2010 van de kunststof- en melamine

zit liever zelf aan het stuur, dan dat ik in de achterhoede meedoe bij een groot bedrijf. Bij DSM waren we geen strategische business unit meer, bij Orascom wel.” OCI Nitrogen mocht flink investeren in gedurfd procesoptimalisatie en dat betaalde zich uit. In 2011 maakte OCI Nitrogen 137 miljoen euro winst.

‘Bij Orascom zijn we een strategische business unit’

minedivisies van DSM door het Egyptische bouwbedrijf Orascom Construction Industries. Met die overname was 310 miljoen euro gemooid. De Geus: “Kortom, ik

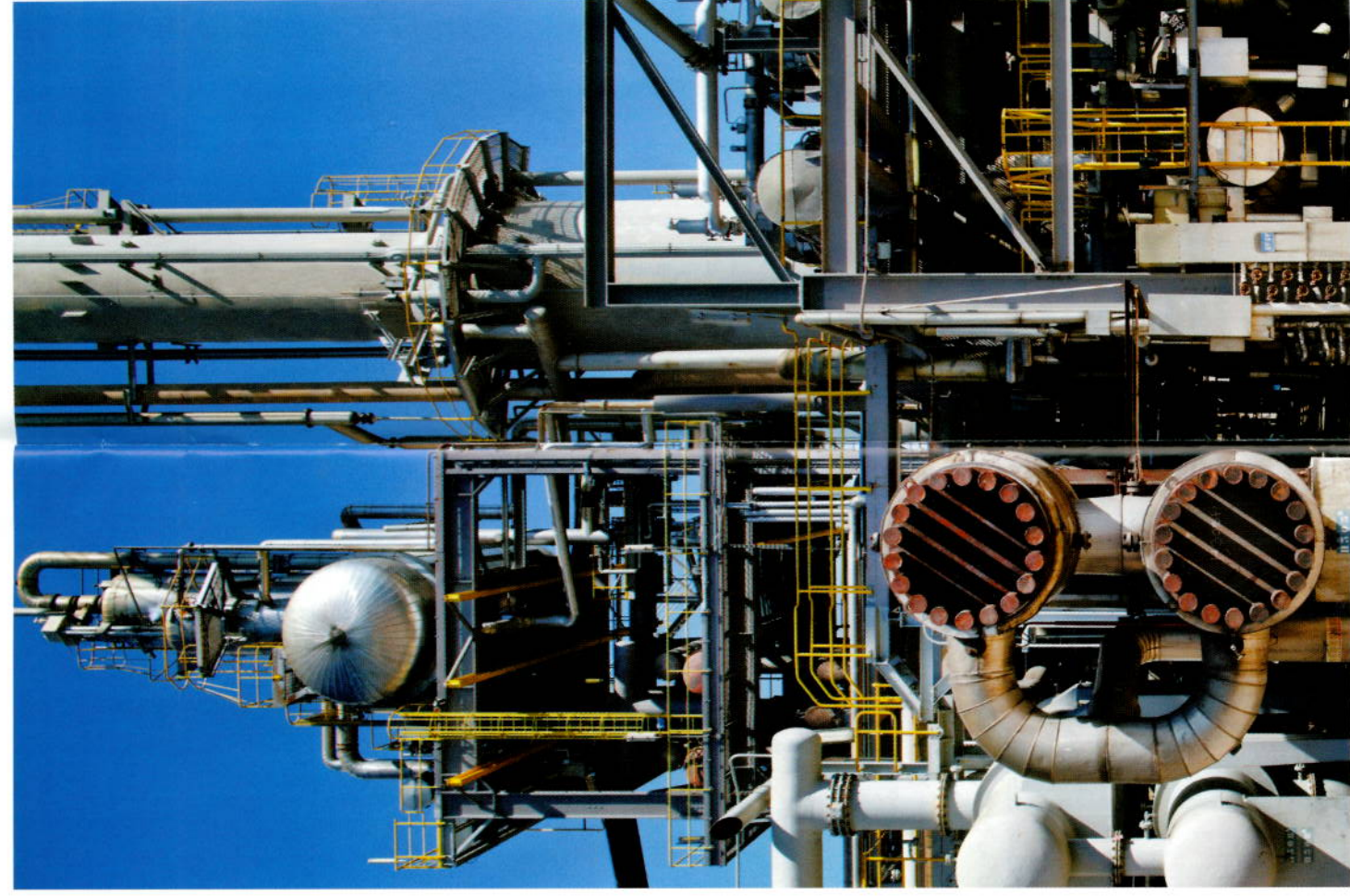
VERBETERMOGELIJKHEDEN

De nieuwe eigenaar, Orascom, is 's werelds derde fabrikant van stikstofkunststof. Het bedrijf produceert ureum in fabrieken in Egypte en Algerije. OCI Nitrogen is de derde stikstofkunststof-fabrikant van Europa en maakt vooral calciumammoniumnitraat (KAS) en melamine in twaalf fabrieken op

OCI NITROGEN OP CHEMELOT GELEEN

De kunststofdivisie van Orascom heeft fabrieken in Egypte, Algerije, Nigeria, Nederland en de VS. Melamine wordt gemaakt in Nederland, Indonesië en China. Samen namen ze 2,4 miljard dollar van de omzet in 2011 voor hun rekening.

- Op Chemelot staan:
- 2 fabrieken voor de synthese van ammoniak uit aardgas en stikstof uit de lucht
 - 3 fabrieken zetten ammoniak om in salpeterzuur
 - 3 fabrieken voor de productie van kunststof: calciumammoniumnitraat uit ammoniak, salpeterzuur en calciumcarbonaat
 - 1 ureumfabriek met ammoniak als grondstof
 - 2 fabrieken voor de productie van de kunststof melamine uit ureum
 - 1 fabriek voor de omzetting van ureum en ammoniumnitraat in vloeibare kunststof

veel ervaring in de research hebben, durfden we de problemen aan te pakken. Inmiddels draait de fabriek corrosievrij. Hoe we dat deden hou ik liever voor me.”

CAPACITEIT

Nu beide melaminefabrieken werken, heeft het bedrijf meer van de grondstof ureum nodig. “De ureumfabriek is echter nooit ten volle benut”, zegt De Geus: “De productie van ureum kost meer naarmate je de maximale capaciteit van de fabriek benadert. Vergelijk het met een auto die meer benzine gebruikt om van 120 naar 140 te accelereren dan van 80 naar 100 km/h. Ook dit proces optimaliseerden we zodat de fabriek eveneens bij maximale capaciteit efficiënt draait.”

Als je een knelpunt oplost, verplaats je de bottleneck vanzelf naar het volgende punt. Dit is het probleem waar OCI Nitrogen door de optimalisatie van fabrieken tegenaan loopt. “Omdat nu beide melaminefabrieken draaien, hebben we meer ureum nodig. Na de optimalisatie van de ureumfabriek, dreigt een tekort aan salpeterzuur. Optimalisatie van de salpeterzuur-

‘De kunststofhandel is een cyclische handel’

fabrieken is dus onze volgende zet. “Ook strengere milieueisen nopen OCI Nitrogen tot aanpassingen van het proces. Om aan nieuwe eisen rondom de stofmissie te voldoen, bedacht OCI Nitrogen een andere koeling voor de KAS-fabriek. Traditioneel gebeurt dit met wervende lucht waarbij stof ontstaat. “We ontwikkelden een pijpenkoeler. De kunststofkorrels vallen door een met water gekoelde pijp, waarbij ze nauwelijks ten opzichte van elkaar bewegen. Dit klinkt erg eenvoudig, het kostte ons echter 1 jaar om alle problemen op te lossen. Nu verloopt de koeling zo goed dat we onze andere twee calciumammoniumnitraatfabrieken ook van een pijpenkoeler voorzien.”

De continue procesoptimalisatie is de overlevingsstrategie van OCI Nitrogen. De economische crisis heeft nauwelijks vat op het bedrijf, kunststof blijft nodig. Toch heeft ook OCI Nitrogen soms last van een afnemende markt. De kunststofhandel is namelijk een cyclische handel waar overdadig aanbod de prijs flink kan laten dalen. De Geus: “Dankzij

ORASCOM IN CIJFERS
Orascom is Egypte's grootste bedrijf.
Aantal werknemers: 86.000
Omzet 2011: 5,5 miljard dollar
Winst 2011: 679 miljoen dollar

- Jaarlijkse productiecapaciteit in miljoen ton sinds eind 2012:
- watervrije ammonië: 2,2
 - ureumkorrels: 2,8
 - calciumammoniumnitraat: 1,35
 - ureumammoniumnitraat: 0,25
 - melamine: 0,25
 - methanol: 0,75

de procesoptimalisatie werken we zeer efficiënt. Hierdoor kunnen we het dal van de cyclus opvangen, terwijl minder efficiënte concurrenten hun productie moeten staken. Zo vermindert het aanbod en stijgt de prijs vanzelf weer.” Overigens verkeert de markt nu in de bovenkant van een cyclus.

Kunststof produceren is een vak van chemici en technici en niet zozeer van een bouwbedrijf. Waarom doet Orascom Construction Industries dat wel? De Geus: “Orascom bouwde in Egypte en Algerije ureumfabrieken en nam aandelen in die kunststofbedrijven. Om hun Noord-Afrikaanse ureum als meststof in Europa te verkopen, zocht Orascom een Europees verkoop- en distributiekanal. De te koop staande kunststofdivisie van DSM was een buitenkans, ook al zat daar een melamine-divisie aan vast. Orascom kocht in een keer een verkoop- en distributiekanal, een fabriek voor calciumammoniumnitraat en onze kennis over de productie van kunststof in de meest brede zin van het woord.”

PERSONEELSBESTAND

De aangekochte kennis komt Orascom goed van pas. OCI Nitrogen hielp een kunststof- en methanol-fabriek in het Amerikaanse Beaumont opnieuw in gebruik te nemen en ondersteunt de ontwikkeling van een kunststof-fabriek in de Amerikaanse staat Iowa. “Ons personeelsbestand groeide vorig jaar met 10 procent tot 485. Met meer mensen zouden we nog meer internationale ondersteuning kunnen bieden”, zegt De Geus. Heeft hij dan een tekort aan chemici en technici? “We hebben nooit genoeg technici in dienst, maar ik wil nu niet meer uitbreiden.”